

Doelenpakket overzicht doelen.

Doelenpakket: **Burgerschap**

Schooljaar: **2025-2026**

Schoolsoort VSO

Leerroute 3

Leerjaar 1

Periode 1

Thema 1: Worden wie je bent

Drukt wensen en grenzen verbaal en non-verbaal uit (LJ1&2)

Herkent zijn/haar eigen primaire gevoelens (blij, boos, bang, verdrietig) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen (LJ1&2)

Kan (hulp)vragen stellen en iets vertellen aan bekend personeel binnen de school (LJ1&2)

Kan complimenten geven en ontvangen (LJ1&2)

Kan zichzelf beschrijven aan de hand van een paar kenmerken (LJ1&2)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Accepteert dat iemand anders een andere mening/wil heeft (LJ1&2)

Denkt mee over de regels van de groep en weet wat de consequenties zijn als deze worden overtreden (LJ1&2)

Denkt mee over taken in de klas en kan deze op afgesproken momenten (zelfstandig) uitvoeren (LJ1&2)

Helpt een ander in de eigen klas (LJ1&2)

Leert hoe je een conflict kunt oplossen (met hulp) (LJ1&2)

Luistert naar de inbreng van een ander en neemt deze serieus (LJ1&2)

Thema 3: Samen op de wereld

Helpt mee met het organiseren van een actie of activiteit (LJ1&2)

Herkent verschillen en overeenkomsten met de ander (o.a. over gewoontes en gebruiken bij klasgenoten thuis) (LJ1&2)

Kent het verschil tussen een grapje en pesten (LJ1&2)

Ontdekt hoe hij/zij maatschappelijk betrokken kan zijn (LJ1&2)

Ontdekt hoe meerderheidsbeslissingen werken, maar verliest hierbij minderheidsstandpunten niet uit het oog (LJ1&2)

Ontdekt zijn/haar eigen normen en waarden (LJ1&2)

Leerjaar 2

Periode 1

Thema 1: Worden wie je bent

Drukt wensen en grenzen verbaal en non-verbaal uit (LJ1&2)

Herkent zijn/haar eigen primaire gevoelens (blij, boos, bang, verdrietig) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen (LJ1&2)

Kan (hulp)vragen stellen en iets vertellen aan bekend personeel binnen de school (LJ1&2)

Kan complimenten geven en ontvangen (LJ1&2)

Kan zichzelf beschrijven aan de hand van een paar kenmerken (LJ1&2)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Accepteert dat iemand anders een andere mening/wil heeft (LJ1&2)

Denkt mee over de regels van de groep en weet wat de consequenties zijn als deze worden overtreden (LJ1&2)

Denkt mee over taken in de klas en kan deze op afgesproken momenten (zelfstandig) uitvoeren (LJ1&2)

Helpt een ander in de eigen klas (LJ1&2)

Leert hoe je een conflict kunt oplossen (met hulp) (LJ1&2)

Luistert naar de inbreng van een ander en neemt deze serieus (LJ1&2)

Thema 3: Samen op de wereld

Helpt mee met het organiseren van een actie of activiteit (LJ1&2)

Herkent verschillen en overeenkomsten met de ander (o.a. over gewoontes en gebruiken bij klasgenoten thuis) (LJ1&2)

Kent het verschil tussen een grapje en pesten (LJ1&2)

Ontdekt hoe hij/zij maatschappelijk betrokken kan zijn (LJ1&2)

Ontdekt hoe meerderheidsbeslissingen werken, maar verliest hierbij minderheidsstandpunten niet uit het oog (LJ1&2)

Ontdekt zijn/haar eigen normen en waarden (LJ1&2)

Leerjaar 3

Periode 1

Thema 1: Worden wie je bent

Thema 1: Worden wie je bent

Herkent zijn/haar eigen gevoelens en kan de oorzaak benoemen (ook trots, jaloezie, irritatie e.d.) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen en de oorzaak te benoemen (LJ3&4)

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekend personeel binnen de school (LJ3&4)

Kan benoemen wat hij/zij wel en niet goed kan (kwaliteiten) en ontdekt waar dit bij aansluit in de toekomst (LJ3&4)

Kan een mening vormen over een passend onderwerp (LJ3&4)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) geven en ontvangen (LJ3&4)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Bedenkt taken in de klas en zorgt dat deze eerlijk verdeeld worden (LJ3&4)

Geeft zijn/haar mening over stellingen en kan deze beargumenteren. Ervaart dat een verschil van mening mag en dat je van mening kunt veranderen (LJ3&4)

Helpt een leerling in een andere klas (LJ3&4)

Kan bij een conflict vertellen waarom dit conflict is ontstaan en hoe dit vermeden had kunnen worden (LJ3&4)

Luistert naar de inbreng van een ander en kan deze kort samenvatten en doorvragen (LJ3&4)

Ontdekt dat de regels op verschillende plekken anders kunnen zijn (school, stage, thuis) en snapt het belang van regels (LJ3&4)

Thema 3: Samen op de wereld

Denkt mee en participeert in een passende rol tijdens de organisatie van een actie of activiteit (LJ3&4)

Ervaart wat maatschappelijke betrokkenheid voor een ander kan betekenen (LJ3&4)

Heeft kennis van stereotype en vooroordelen (LJ3&4)

Kent meerdere politieke partijen en stromingen binnen de Nederlandse politiek (LJ3&4)

Ontdekt dat mensen deel uit maken van verschillende (culturele) groepen en geloven. Weet dat hierbij ook verschillende feesten, vieringen en tradities horen (LJ3&4)

Weet dat normen en waarden kunnen verschillen in de klas (LJ3&4)

Thema 1: Worden wie je bent

Herkent zijn/haar eigen gevoelens en kan de oorzaak benoemen (ook trots, jaloezie, irritatie e.d.) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen en de oorzaak te benoemen (LJ3&4)

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekend personeel binnen de school (LJ3&4)

Kan benoemen wat hij/zij wel en niet goed kan (kwaliteiten) en ontdekt waar dit bij aansluit in de toekomst (LJ3&4)

Kan een mening vormen over een passend onderwerp (LJ3&4)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) geven en ontvangen (LJ3&4)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Bedenkt taken in de klas en zorgt dat deze eerlijk verdeeld worden (LJ3&4)

Geeft zijn/haar mening over stellingen en kan deze beargumenteren. Ervaart dat een verschil van mening mag en dat je van mening kunt veranderen (LJ3&4)

Helpt een leerling in een andere klas (LJ3&4)

Kan bij een conflict vertellen waarom dit conflict is ontstaan en hoe dit vermeden had kunnen worden (LJ3&4)

Luistert naar de inbreng van een ander en kan deze kort samenvatten en doorvragen (LJ3&4)

Ontdekt dat de regels op verschillende plekken anders kunnen zijn (school, stage, thuis) en snapt het belang van regels (LJ3&4)

Thema 3: Samen op de wereld

Denkt mee en participeert in een passende rol tijdens de organisatie van een actie of activiteit (LJ3&4)

Ervaart wat maatschappelijke betrokkenheid voor een ander kan betekenen (LJ3&4)

Heeft kennis van stereotype en vooroordelen (LJ3&4)

Kent meerdere politieke partijen en stromingen binnen de Nederlandse politiek (LJ3&4)

Ontdekt dat mensen deel uit maken van verschillende (culturele) groepen en geloven. Weet dat hierbij ook verschillende feesten, vieringen en tradities horen (LJ3&4)

Weet dat normen en waarden kunnen verschillen in de klas (LJ3&4)

Thema 1: Worden wie je bent

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekende mensen op nieuwe plekken (een winkel, op straat, tijdens nieuwe stageplekken, etc.) (LJ5&6)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) omzetten in leerdoelen en deze toepassen in de praktijk (LJ5&6)

Thema 1: Worden wie je bent

Kan naast verbale ook non-verbale gevoelens herkennen bij zichzelf en de ander. Kan deze benoemen en hier passend naar handelen (LJ5&6)

Kan zijn/haar mening onderbouwen met argumenten en verdedigen (LJ5&6)

Weet waar zijn/haar sterke en zwakke punten liggen en kan doelen stellen om iets te verbeteren (LJ5&6)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Discussieert over taken en kan beargumenteren welke taak de voorkeur heeft (LJ5&6)

Helpt iemand anders binnen de school (LJ5&6)

Leert kritisch te kijken naar vraagstukken (LJ5&6)

Leert over rechten en plichten (in eigen omgeving, maar ook in de samenleving) en kan het belang hiervan benoemen (LJ5&6)

Luistert naar de inbreng van de ander en ontdekt dat belangen anders kunnen zijn en respecteert dit (LJ5&6)

Past kennis over conflicten toe op conflicten die hij/zij in de wereld ziet (LJ5&6)

Thema 3: Samen op de wereld

Heeft kennis over discriminatie, racisme en respect en kan hier passend naar handelen (LJ5&6)

Is bewust van (seksuele) diversiteit in de samenleving. Weet dat er verschillen zijn in de wereld (inkomen, bevolkingsdichtheid, klimaat etc.) en kan hier enkele voorbeelden van geven (LJ5&6)

Kent de hoofdlijnen van de Nederlandse politiek, democratie en de deelname hieraan (LJ5&6)

Neemt verantwoordelijkheid in het organiseren van een actie of een activiteit (LJ5&6)

Voert een activiteit uit met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid (LJ5&6)

Weet dat normen en waarden wereldwijd kunnen verschillen (LJ5&6)

Thema 1: Worden wie je bent

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekende mensen op nieuwe plekken (een winkel, op straat, tijdens nieuwe stageplekken, etc.) (LJ5&6)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) omzetten in leerdoelen en deze toepassen in de praktijk (LJ5&6)

Kan naast verbale ook non-verbale gevoelens herkennen bij zichzelf en de ander. Kan deze benoemen en hier passend naar handelen (LJ5&6)

Kan zijn/haar mening onderbouwen met argumenten en verdedigen (LJ5&6)

Weet waar zijn/haar sterke en zwakke punten liggen en kan doelen stellen om iets te verbeteren (LJ5&6)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Discussieert over taken en kan beargumenteren welke taak de voorkeur heeft (LJ5&6)

Helpt iemand anders binnen de school (LJ5&6)

Leert kritisch te kijken naar vraagstukken (LJ5&6)

Leert over rechten en plichten (in eigen omgeving, maar ook in de samenleving) en kan het belang hiervan benoemen (LJ5&6)

Luistert naar de inbreng van de ander en ontdekt dat belangen anders kunnen zijn en respecteert dit (LJ5&6)

Past kennis over conflicten toe op conflicten die hij/zij in de wereld ziet (LJ5&6)

Thema 3: Samen op de wereld

Heeft kennis over discriminatie, racisme en respect en kan hier passend naar handelen (LJ5&6)

Is bewust van (seksuele) diversiteit in de samenleving. Weet dat er verschillen zijn in de wereld (inkomen, bevolkingsdichtheid, klimaat etc.) en kan hier enkele voorbeelden van geven (LJ5&6)

Kent de hoofdlijnen van de Nederlandse politiek, democratie en de deelname hieraan (LJ5&6)

Neemt verantwoordelijkheid in het organiseren van een actie of een activiteit (LJ5&6)

Voert een activiteit uit met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid (LJ5&6)

Weet dat normen en waarden wereldwijd kunnen verschillen (LJ5&6)

Thema 1: Worden wie je bent

Drukt wensen en grenzen verbaal en non-verbaal uit (LJ1&2)

Herkent zijn/haar eigen primaire gevoelens (blij, boos, bang, verdrietig) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen (LJ1&2)

Kan (hulp)vragen stellen en iets vertellen aan bekend personeel binnen de school (LJ1&2)

Kan complimenten geven en ontvangen (LJ1&2)

Kan zichzelf beschrijven aan de hand van een paar kenmerken (LJ1&2)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Accepteert dat iemand anders een andere mening/wil heeft (LJ1&2)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Denkt mee over de regels van de groep en weet wat de consequenties zijn als deze worden overtreden (LJ1&2)

Denkt mee over taken in de klas en kan deze op afgesproken momenten (zelfstandig) uitvoeren (LJ1&2)

Helpt een ander in de eigen klas (LJ1&2)

Leert hoe je een conflict kunt oplossen (met hulp) (LJ1&2)

Luistert naar de inbreng van een ander en neemt deze serieus (LJ1&2)

Thema 3: Samen op de wereld

Helpt mee met het organiseren van een actie of activiteit (LJ1&2)

Herkent verschillen en overeenkomsten met de ander (o.a. over gewoontes en gebruiken bij klasgenoten thuis) (LJ1&2)

Kent het verschil tussen een grapje en pesten (LJ1&2)

Ontdekt hoe hij/zij maatschappelijk betrokken kan zijn (LJ1&2)

Ontdekt hoe meerderheidsbeslissingen werken, maar verliest hierbij minderheidsstandpunten niet uit het oog (LJ1&2)

Ontdekt zijn/haar eigen normen en waarden (LJ1&2)

Thema 1: Worden wie je bent

Drukt wensen en grenzen verbaal en non-verbaal uit (LJ1&2)

Herkent zijn/haar eigen primaire gevoelens (blij, boos, bang, verdrietig) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen (LJ1&2)

Kan (hulp)vragen stellen en iets vertellen aan bekend personeel binnen de school (LJ1&2)

Kan complimenten geven en ontvangen (LJ1&2)

Kan zichzelf beschrijven aan de hand van een paar kenmerken (LJ1&2)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Accepteert dat iemand anders een andere mening/wil heeft (LJ1&2)

Denkt mee over de regels van de groep en weet wat de consequenties zijn als deze worden overtreden (LJ1&2)

Denkt mee over taken in de klas en kan deze op afgesproken momenten (zelfstandig) uitvoeren (LJ1&2)

Helpt een ander in de eigen klas (LJ1&2)

Leert hoe je een conflict kunt oplossen (met hulp) (LJ1&2)

Luistert naar de inbreng van een ander en neemt deze serieus (LJ1&2)

Thema 3: Samen op de wereld

Helpt mee met het organiseren van een actie of activiteit (LJ1&2)

Herkent verschillen en overeenkomsten met de ander (o.a. over gewoontes en gebruiken bij klasgenoten thuis) (LJ1&2)

Kent het verschil tussen een grapje en pesten (LJ1&2)

Ontdekt hoe hij/zij maatschappelijk betrokken kan zijn (LJ1&2)

Ontdekt hoe meerderheidsbeslissingen werken, maar verliest hierbij minderheidsstandpunten niet uit het oog (LJ1&2)

Ontdekt zijn/haar eigen normen en waarden (LJ1&2)

Thema 1: Worden wie je bent

Herkent zijn/haar eigen gevoelens en kan de oorzaak benoemen (ook trots, jaloezie, irritatie e.d.) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen en de oorzaak te benoemen (LJ3&4)

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekend personeel binnen de school (LJ3&4)

Kan benoemen wat hij/zij wel en niet goed kan (kwaliteiten) en ontdekt waar dit bij aansluit in de toekomst (LJ3&4)

Kan een mening vormen over een passend onderwerp (LJ3&4)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) geven en ontvangen (LJ3&4)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Bedenkt taken in de klas en zorgt dat deze eerlijk verdeeld worden (LJ3&4)

Geeft zijn/haar mening over stellingen en kan deze beargumenteren. Ervaart dat een verschil van mening mag en dat je van mening kunt veranderen (LJ3&4)

Helpt een leerling in een andere klas (LJ3&4)

Kan bij een conflict vertellen waarom dit conflict is ontstaan en hoe dit vermeden had kunnen worden (LJ3&4)

Luistert naar de inbreng van een ander en kan deze kort samenvatten en doorvragen (LJ3&4)

Ontdekt dat de regels op verschillende plekken anders kunnen zijn (school, stage, thuis) en snapt het belang van regels (LJ3&4)

Thema 3: Samen op de wereld

Denkt mee en participeert in een passende rol tijdens de organisatie van een actie of activiteit (LJ3&4)
Ervaart wat maatschappelijke betrokkenheid voor een ander kan betekenen (LJ3&4)
Heeft kennis van stereotype en vooroordelen (LJ3&4)
Kent meerdere politieke partijen en stromingen binnen de Nederlandse politiek (LJ3&4)
Ontdekt dat mensen deel uit maken van verschillende (culturele) groepen en geloven. Weet dat hierbij ook verschillende feesten, vieringen en tradities horen (LJ3&4)
Weet dat normen en waarden kunnen verschillen in de klas (LJ3&4)

Thema 1: Worden wie je bent

Herkent zijn/haar eigen gevoelens en kan de oorzaak benoemen (ook trots, jaloezie, irritatie e.d.) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen en de oorzaak te benoemen (LJ3&4)
Kan (hulp)vragen stellen bij onbekend personeel binnen de school (LJ3&4)
Kan benoemen wat hij/zij wel en niet goed kan (kwaliteiten) en ontdekt waar dit bij aansluit in de toekomst (LJ3&4)
Kan een mening vormen over een passend onderwerp (LJ3&4)
Kan feedback (zowel positief als opbouwend) geven en ontvangen (LJ3&4)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Bedenkt taken in de klas en zorgt dat deze eerlijk verdeeld worden (LJ3&4)
Geeft zijn/haar mening over stellingen en kan deze beargumenteren. Ervaart dat een verschil van mening mag en dat je van mening kunt veranderen (LJ3&4)
Helpt een leerling in een andere klas (LJ3&4)
Kan bij een conflict vertellen waarom dit conflict is ontstaan en hoe dit vermeden had kunnen worden (LJ3&4)
Luistert naar de inbreng van een ander en kan deze kort samenvatten en doorvragen (LJ3&4)
Ontdekt dat de regels op verschillende plekken anders kunnen zijn (school, stage, thuis) en snapt het belang van regels (LJ3&4)

Thema 3: Samen op de wereld

Denkt mee en participeert in een passende rol tijdens de organisatie van een actie of activiteit (LJ3&4)
Ervaart wat maatschappelijke betrokkenheid voor een ander kan betekenen (LJ3&4)
Heeft kennis van stereotype en vooroordelen (LJ3&4)
Kent meerdere politieke partijen en stromingen binnen de Nederlandse politiek (LJ3&4)
Ontdekt dat mensen deel uit maken van verschillende (culturele) groepen en geloven. Weet dat hierbij ook verschillende feesten, vieringen en tradities horen (LJ3&4)
Weet dat normen en waarden kunnen verschillen in de klas (LJ3&4)

Thema 1: Worden wie je bent

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekende mensen op nieuwe plekken (een winkel, op straat, tijdens nieuwe stageplekken, etc.) (LJ5&6)
Kan feedback (zowel positief als opbouwend) omzetten in leerdoelen en deze toepassen in de praktijk (LJ5&6)
Kan naast verbale ook non-verbale gevoelens herkennen bij zichzelf en de ander. Kan deze benoemen en hier passend naar handelen (LJ5&6)
Kan zijn/haar mening onderbouwen met argumenten en verdedigen (LJ5&6)
Weet waar zijn/haar sterke en zwakke punten liggen en kan doelen stellen om iets te verbeteren (LJ5&6)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Discussieert over taken en kan beargumenteren welke taak de voorkeur heeft (LJ5&6)
Helpt iemand anders binnen de school (LJ5&6)
Leert kritisch te kijken naar vraagstukken (LJ5&6)
Leert over rechten en plichten (in eigen omgeving, maar ook in de samenleving) en kan het belang hiervan benoemen (LJ5&6)
Luistert naar de inbreng van de ander en ontdekt dat belangen anders kunnen zijn en respecteert dit (LJ5&6)
Past kennis over conflicten toe op conflicten die hij/zij in de wereld ziet (LJ5&6)

Thema 3: Samen op de wereld

Heeft kennis over discriminatie, racisme en respect en kan hier passend naar handelen (LJ5&6)
Is bewust van (seksuele) diversiteit in de samenleving. Weet dat er verschillen zijn in de wereld (inkomen, bevolkingsdichtheid, klimaat etc.) en kan hier enkele voorbeelden van geven (LJ5&6)
Kent de hoofdlijnen van de Nederlandse politiek, democratie en de deelname hieraan (LJ5&6)
Neemt verantwoordelijkheid in het organiseren van een actie of een activiteit (LJ5&6)

Thema 3: Samen op de wereld

Voert een activiteit uit met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid (LJ5&6)

Weet dat normen en waarden wereldwijd kunnen verschillen (LJ5&6)

Thema 1: Worden wie je bent

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekende mensen op nieuwe plekken (een winkel, op straat, tijdens nieuwe stageplekken, etc.) (LJ5&6)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) omzetten in leerdoelen en deze toepassen in de praktijk (LJ5&6)

Kan naast verbale ook non-verbale gevoelens herkennen bij zichzelf en de ander. Kan deze benoemen en hier passend naar handelen (LJ5&6)

Kan zijn/haar mening onderbouwen met argumenten en verdedigen (LJ5&6)

Weet waar zijn/haar sterke en zwakke punten liggen en kan doelen stellen om iets te verbeteren (LJ5&6)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Discussieert over taken en kan beargumenteren welke taak de voorkeur heeft (LJ5&6)

Helpt iemand anders binnen de school (LJ5&6)

Leert kritisch te kijken naar vraagstukken (LJ5&6)

Leert over rechten en plichten (in eigen omgeving, maar ook in de samenleving) en kan het belang hiervan benoemen (LJ5&6)

Luistert naar de inbreng van de ander en ontdekt dat belangen anders kunnen zijn en respecteert dit (LJ5&6)

Past kennis over conflicten toe op conflicten die hij/zij in de wereld ziet (LJ5&6)

Thema 3: Samen op de wereld

Heeft kennis over discriminatie, racisme en respect en kan hier passend naar handelen (LJ5&6)

Is bewust van (seksuele) diversiteit in de samenleving. Weet dat er verschillen zijn in de wereld (inkomen, bevolkingsdichtheid, klimaat etc.) en kan hier enkele voorbeelden van geven (LJ5&6)

Kent de hoofdlijnen van de Nederlandse politiek, democratie en de deelname hieraan (LJ5&6)

Neemt verantwoordelijkheid in het organiseren van een actie of een activiteit (LJ5&6)

Voert een activiteit uit met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid (LJ5&6)

Weet dat normen en waarden wereldwijd kunnen verschillen (LJ5&6)

Thema 1: Worden wie je bent

Drukt wensen en grenzen verbaal en non-verbaal uit (LJ1&2)

Herkent zijn/haar eigen primaire gevoelens (blij, boos, bang, verdrietig) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen (LJ1&2)

Kan (hulp)vragen stellen en iets vertellen aan bekend personeel binnen de school (LJ1&2)

Kan complimenten geven en ontvangen (LJ1&2)

Kan zichzelf beschrijven aan de hand van een paar kenmerken (LJ1&2)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Accepteert dat iemand anders een andere mening/wil heeft (LJ1&2)

Denkt mee over de regels van de groep en weet wat de consequenties zijn als deze worden overtreden (LJ1&2)

Denkt mee over taken in de klas en kan deze op afgesproken momenten (zelfstandig) uitvoeren (LJ1&2)

Helpt een ander in de eigen klas (LJ1&2)

Leert hoe je een conflict kunt oplossen (met hulp) (LJ1&2)

Luistert naar de inbreng van een ander en neemt deze serieus (LJ1&2)

Thema 3: Samen op de wereld

Helpt mee met het organiseren van een actie of activiteit (LJ1&2)

Herkent verschillen en overeenkomsten met de ander (o.a. over gewoontes en gebruiken bij klasgenoten thuis) (LJ1&2)

Kent het verschil tussen een grapje en pesten (LJ1&2)

Ontdekt hoe hij/zij maatschappelijk betrokken kan zijn (LJ1&2)

Ontdekt hoe meerderheidsbeslissingen werken, maar verliest hierbij minderheidsstandpunten niet uit het oog (LJ1&2)

Ontdekt zijn/haar eigen normen en waarden (LJ1&2)

Thema 1: Worden wie je bent

Drukt wensen en grenzen verbaal en non-verbaal uit (LJ1&2)

Herkent zijn/haar eigen primaire gevoelens (blij, boos, bang, verdrietig) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen (LJ1&2)

Kan (hulp)vragen stellen en iets vertellen aan bekend personeel binnen de school (LJ1&2)

Kan complimenten geven en ontvangen (LJ1&2)

Kan zichzelf beschrijven aan de hand van een paar kenmerken (LJ1&2)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Accepteert dat iemand anders een andere mening/wil heeft (LJ1&2)

Denkt mee over de regels van de groep en weet wat de consequenties zijn als deze worden overtreden (LJ1&2)

Denkt mee over taken in de klas en kan deze op afgesproken momenten (zelfstandig) uitvoeren (LJ1&2)

Helpt een ander in de eigen klas (LJ1&2)

Leert hoe je een conflict kunt oplossen (met hulp) (LJ1&2)

Luistert naar de inbreng van een ander en neemt deze serieus (LJ1&2)

Thema 3: Samen op de wereld

Helpt mee met het organiseren van een actie of activiteit (LJ1&2)

Herkent verschillen en overeenkomsten met de ander (o.a. over gewoontes en gebruiken bij klasgenoten thuis) (LJ1&2)

Kent het verschil tussen een grapje en pesten (LJ1&2)

Ontdekt hoe hij/zij maatschappelijk betrokken kan zijn (LJ1&2)

Ontdekt hoe meerderheidsbeslissingen werken, maar verliest hierbij minderheidsstandpunten niet uit het oog (LJ1&2)

Ontdekt zijn/haar eigen normen en waarden (LJ1&2)

Leerjaar 3

Periode 1

Thema 1: Worden wie je bent

Herkent zijn/haar eigen gevoelens en kan de oorzaak benoemen (ook trots, jaloezie, irritatie e.d.) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen en de oorzaak te benoemen (LJ3&4)

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekend personeel binnen de school (LJ3&4)

Kan benoemen wat hij/zij wel en niet goed kan (kwaliteiten) en ontdekt waar dit bij aansluit in de toekomst (LJ3&4)

Kan een mening vormen over een passend onderwerp (LJ3&4)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) geven en ontvangen (LJ3&4)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Bedenkt taken in de klas en zorgt dat deze eerlijk verdeeld worden (LJ3&4)

Geeft zijn/haar mening over stellingen en kan deze beargumenteren. Ervaart dat een verschil van mening mag en dat je van mening kunt veranderen (LJ3&4)

Helpt een leerling in een andere klas (LJ3&4)

Kan bij een conflict vertellen waarom dit conflict is ontstaan en hoe dit vermeden had kunnen worden (LJ3&4)

Luistert naar de inbreng van een ander en kan deze kort samenvatten en doorvragen (LJ3&4)

Ontdekt dat de regels op verschillende plekken anders kunnen zijn (school, stage, thuis) en snapt het belang van regels (LJ3&4)

Thema 3: Samen op de wereld

Denkt mee en participeert in een passende rol tijdens de organisatie van een actie of activiteit (LJ3&4)

Ervaart wat maatschappelijke betrokkenheid voor een ander kan betekenen (LJ3&4)

Heeft kennis van stereotype en vooroordelen (LJ3&4)

Kent meerdere politieke partijen en stromingen binnen de Nederlandse politiek (LJ3&4)

Ontdekt dat mensen deel uit maken van verschillende (culturele) groepen en geloven. Weet dat hierbij ook verschillende feesten, vieringen en tradities horen (LJ3&4)

Weet dat normen en waarden kunnen verschillen in de klas (LJ3&4)

Leerjaar 4

Periode 1

Thema 1: Worden wie je bent

Herkent zijn/haar eigen gevoelens en kan de oorzaak benoemen (ook trots, jaloezie, irritatie e.d.) en oefent om deze ook bij een ander te herkennen en de oorzaak te benoemen (LJ3&4)

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekend personeel binnen de school (LJ3&4)

Kan benoemen wat hij/zij wel en niet goed kan (kwaliteiten) en ontdekt waar dit bij aansluit in de toekomst (LJ3&4)

Kan een mening vormen over een passend onderwerp (LJ3&4)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) geven en ontvangen (LJ3&4)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Bedenkt taken in de klas en zorgt dat deze eerlijk verdeeld worden (LJ3&4)

Geeft zijn/haar mening over stellingen en kan deze beargumenteren. Ervaart dat een verschil van mening mag en dat je van mening kunt veranderen (LJ3&4)

Helpt een leerling in een andere klas (LJ3&4)

Kan bij een conflict vertellen waarom dit conflict is ontstaan en hoe dit vermeden had kunnen worden (LJ3&4)

Luistert naar de inbreng van een ander en kan deze kort samenvatten en doorvragen (LJ3&4)

Ontdekt dat de regels op verschillende plekken anders kunnen zijn (school, stage, thuis) en snapt het belang van regels (LJ3&4)

Thema 3: Samen op de wereld

Denkt mee en participeert in een passende rol tijdens de organisatie van een actie of activiteit (LJ3&4)

Ervaart wat maatschappelijke betrokkenheid voor een ander kan betekenen (LJ3&4)

Heeft kennis van stereotype en vooroordelen (LJ3&4)

Kent meerdere politieke partijen en stromingen binnen de Nederlandse politiek (LJ3&4)

Ontdekt dat mensen deel uit maken van verschillende (culturele) groepen en geloven. Weet dat hierbij ook verschillende feesten, vieringen en tradities horen (LJ3&4)

Weet dat normen en waarden kunnen verschillen in de klas (LJ3&4)

Thema 1: Worden wie je bent

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekende mensen op nieuwe plekken (een winkel, op straat, tijdens nieuwe stageplekken, etc.) (LJ5&6)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) omzetten in leerdoelen en deze toepassen in de praktijk (LJ5&6)

Kan naast verbale ook non-verbale gevoelens herkennen bij zichzelf en de ander. Kan deze benoemen en hier passend naar handelen (LJ5&6)

Kan zijn/haar mening onderbouwen met argumenten en verdedigen (LJ5&6)

Weet waar zijn/haar sterke en zwakke punten liggen en kan doelen stellen om iets te verbeteren (LJ5&6)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Discussieert over taken en kan beargumenteren welke taak de voorkeur heeft (LJ5&6)

Helpt iemand anders binnen de school (LJ5&6)

Leert kritisch te kijken naar vraagstukken (LJ5&6)

Leert over rechten en plichten (in eigen omgeving, maar ook in de samenleving) en kan het belang hiervan benoemen (LJ5&6)

Luistert naar de inbreng van de ander en ontdekt dat belangen anders kunnen zijn en respecteert dit (LJ5&6)

Past kennis over conflicten toe op conflicten die hij/zij in de wereld ziet (LJ5&6)

Thema 3: Samen op de wereld

Heeft kennis over discriminatie, racisme en respect en kan hier passend naar handelen (LJ5&6)

Is bewust van (seksuele) diversiteit in de samenleving. Weet dat er verschillen zijn in de wereld (inkomen, bevolkingsdichtheid, klimaat etc.) en kan hier enkele voorbeelden van geven (LJ5&6)

Kent de hoofdlijnen van de Nederlandse politiek, democratie en de deelname hieraan (LJ5&6)

Neemt verantwoordelijkheid in het organiseren van een actie of een activiteit (LJ5&6)

Voert een activiteit uit met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid (LJ5&6)

Weet dat normen en waarden wereldwijd kunnen verschillen (LJ5&6)

Thema 1: Worden wie je bent

Kan (hulp)vragen stellen bij onbekende mensen op nieuwe plekken (een winkel, op straat, tijdens nieuwe stageplekken, etc.) (LJ5&6)

Kan feedback (zowel positief als opbouwend) omzetten in leerdoelen en deze toepassen in de praktijk (LJ5&6)

Kan naast verbale ook non-verbale gevoelens herkennen bij zichzelf en de ander. Kan deze benoemen en hier passend naar handelen (LJ5&6)

Kan zijn/haar mening onderbouwen met argumenten en verdedigen (LJ5&6)

Weet waar zijn/haar sterke en zwakke punten liggen en kan doelen stellen om iets te verbeteren (LJ5&6)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Discussieert over taken en kan beargumenteren welke taak de voorkeur heeft (LJ5&6)

Helpt iemand anders binnen de school (LJ5&6)

Leert kritisch te kijken naar vraagstukken (LJ5&6)

Thema 2: Ik en mijn directe omgeving

Leert over rechten en plichten (in eigen omgeving, maar ook in de samenleving) en kan het belang hiervan benoemen (LJ5&6)

Luistert naar de inbreng van de ander en ontdekt dat belangen anders kunnen zijn en respecteert dit (LJ5&6)

Past kennis over conflicten toe op conflicten die hij/zij in de wereld ziet (LJ5&6)

Thema 3: Samen op de wereld

Heeft kennis over discriminatie, racisme en respect en kan hier passend naar handelen (LJ5&6)

Is bewust van (seksuele) diversiteit in de samenleving. Weet dat er verschillen zijn in de wereld (inkomen, bevolkingsdichtheid, klimaat etc.) en kan hier enkele voorbeelden van geven (LJ5&6)

Kent de hoofdlijnen van de Nederlandse politiek, democratie en de deelname hieraan (LJ5&6)

Neemt verantwoordelijkheid in het organiseren van een actie of een activiteit (LJ5&6)

Voert een activiteit uit met betrekking tot maatschappelijke betrokkenheid (LJ5&6)

Weet dat normen en waarden wereldwijd kunnen verschillen (LJ5&6)
